

# Workshop 4

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Elektra

EN DEL AV FRYSHUSET

---

**Elektra** arbetar förebyggande mot hedersrelaterat våld och förtryck genom utbildning och attitydpåverkande insatser. Vi riktar oss främst till unga i åldern 13-25 år. Vi utbildar och föreläser för yrkesverksamma, skolor, myndigheter och övriga aktörer som kommer i kontakt med unga. Elektra är en nationell verksamhet med kontor i Stockholm, Göteborg och Malmö.



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Incheckningsrunda

- Namn
- Pronomen

Han/honom - Hon/henne -  
Hen/henom - Den/dem - Annat...

Hur mår du idag?

**0**

Tungt, inte mycket  
som stämmer

Skräpdag, fosterställning  
passar mig bäst

**1**

Jag är här

**2**

Jag är okej

**3**

På gång, det  
känns bra

**4**

Jag klarar vad  
som helst

**5**



# Gruppkontrakt



Lyssna för att förstå



Delta med närvaro



Respektera  
varandras åsikter



Bidra med värme



Respektera  
varandras tid



Inga mobiler och  
hörlurar



Tryggt rum för  
frågor



Det som sägs i  
rummet – det  
stannar i rummet



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Förra träffen

Vad gjorde vi sist?  
Frågor som har dykt upp?



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Dagens workshop



Hedersrelaterat våld och förtryck



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

Honor

Cześć

Nder

Честь

افتخار

आदर

Heder

Heshima

名誉

شرف

Kunnia

Onur

Onore

Honneur



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

Alla känslor är okej  
Tänk på hur vi uttrycker oss  
Okej att lämna rummet - då följer en  
lärare/ledare med!



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET



# Övning

HETA STOLEN



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Vad är heder och hedersnormer?

**Heder** betyder ära och anseende (rykte)

**Hedersnormer** är starkt kopplat till grupp eller familjs rykte.

**Hedersnormer** är starkt knutna till kontroll av kvinnans sexualitet för att upprätthålla familjens eller gruppens heder.



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Kollektivets roll

Hedersrelaterat våld och förtryck kan ta sig många uttryck men är ofta **kollektivt/gemensamt** utövat och gemensamt beslutat/godkänt.



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

Vad är det första du ser  
framför dig när du hör  
hedersrelaterat våld och  
förtryck?



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

Fadime Sahindal



Foto: Eva Tedesjö

Astrid Lindgren



Foto: Svenska Dagbladet, Burnäs, Tore

Arkan Assad



Foto: Hugo Thambert

Bobby Griffith

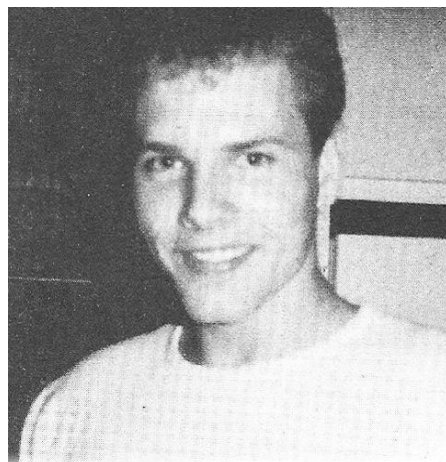


Foto: Facebook

Elaf Ali



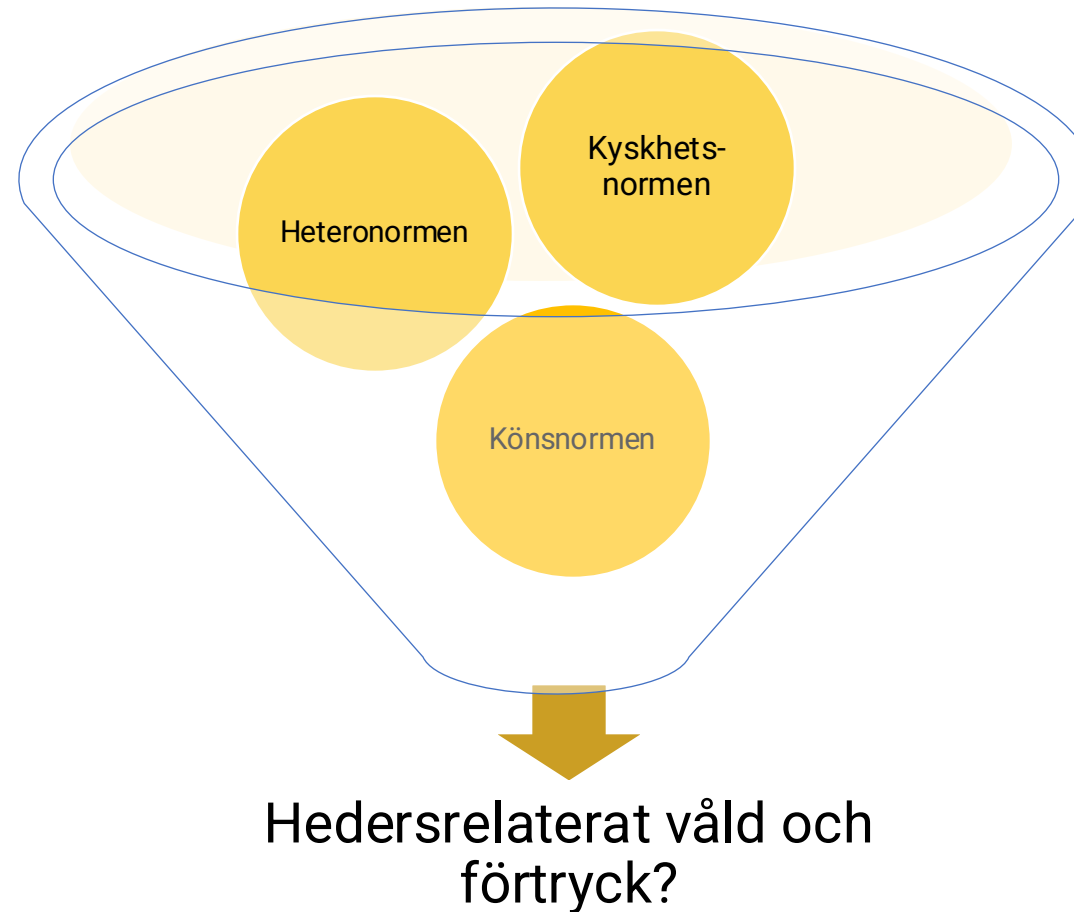
Foto: Hugo Thambert



Co-funded by the  
European Union

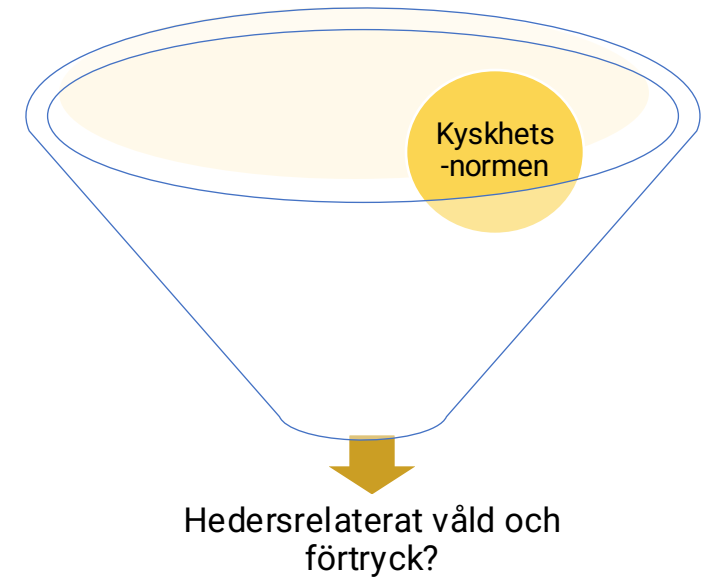
**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Centralt inom hedersrelaterat våld och förtryck



# Kyskhetsnormen – central inom hedersvåld och förtryck

**Kyskhetsnormer** innebär att man inte får ha sex innan äktenskap men också att man måste bete – och klä sig anständigt.

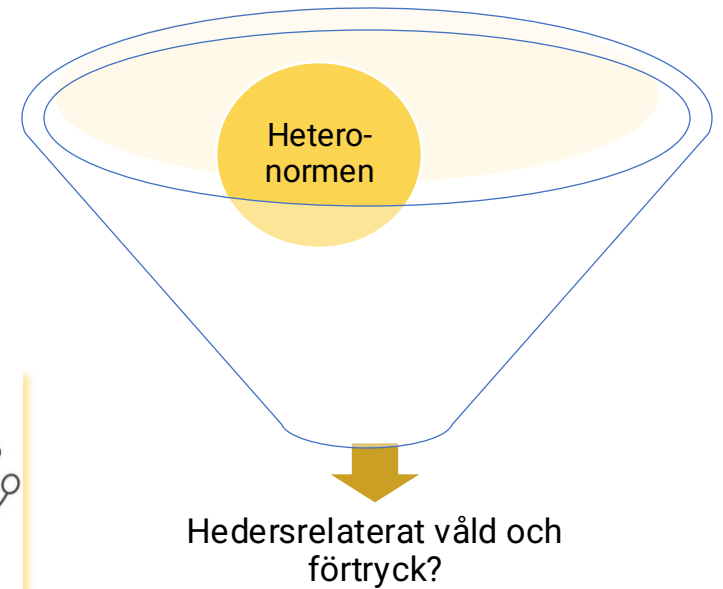
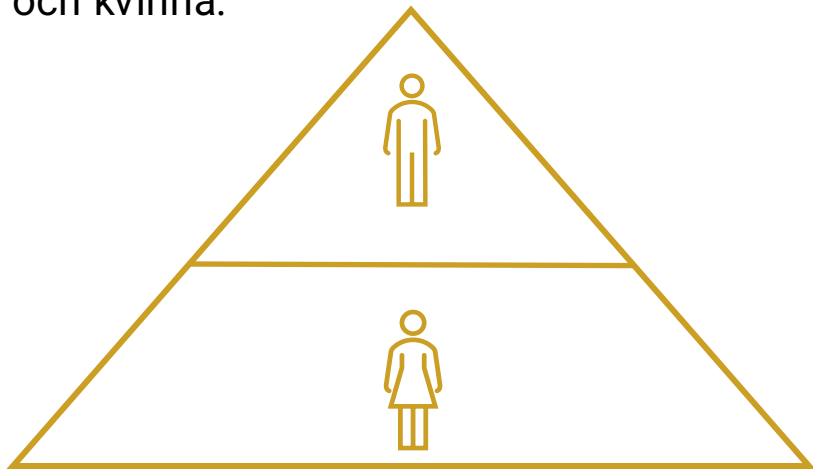


Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Heteronorm – central inom hedersvåld och förtryck

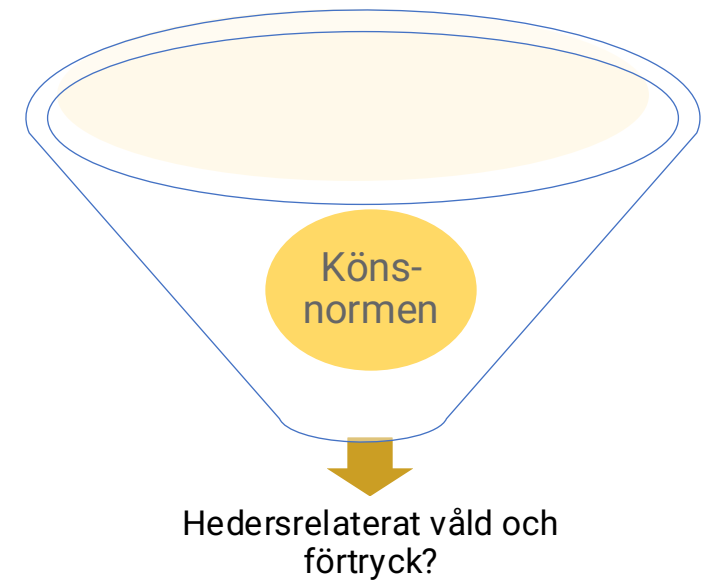
**Heteronormen** bygger på starka patriarkala och heteronormativa föreställningar. Det innebär starka föreställningar om att kvinnan är underordnad mannen och att normen utgår från den heterosexuella relationen, dvs. äktenskap mellan man och kvinna.





# Könsnormer – central inom hedersvåld och förtryck

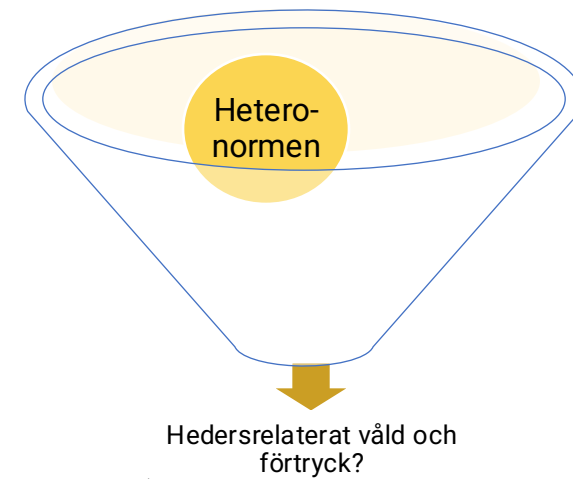
**Könsnormen** bygger på starka könsroller, alltså föreställningar om vad som är manligt och vad som är kvinnligt. Med andra ord förhåller man sig till det kön man tilldelas vid födseln.



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Könsnormer i heterorelationer

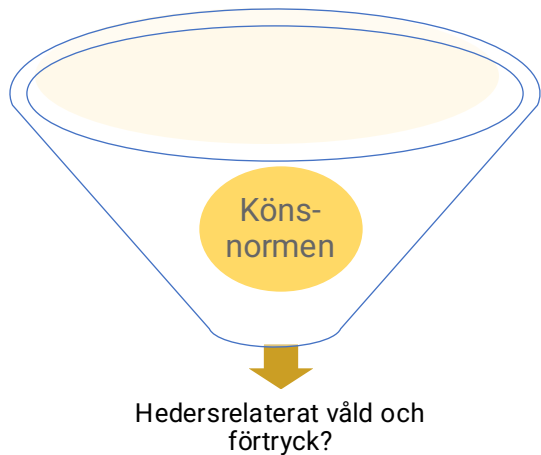


## Mannen/Pappan (Utrikesminister)

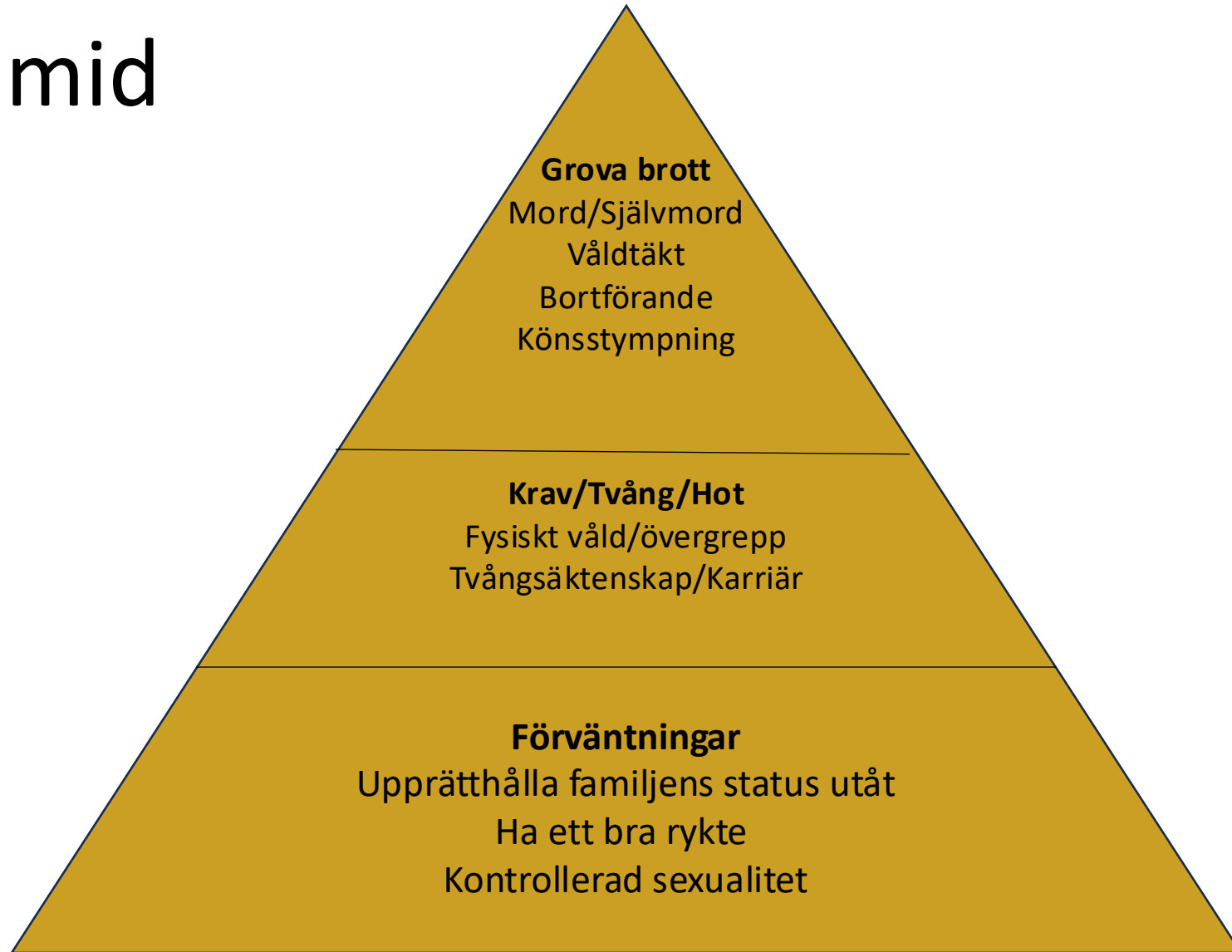
- Försörjningsplikt
- Formella bestämmanderätten
- Representation av familjen utåt
- Myndighetskontakter
- Står för auktoritet

## Kvinnan/Mamman (Inrikesministern)

- Hushållssysslor
- Barnuppfostran
- Representation av familjen inåt
- Mindre kontakt med samhället
- Står för kärlek och omsorg



# Våldspyramid



Co-funded by the  
European Union

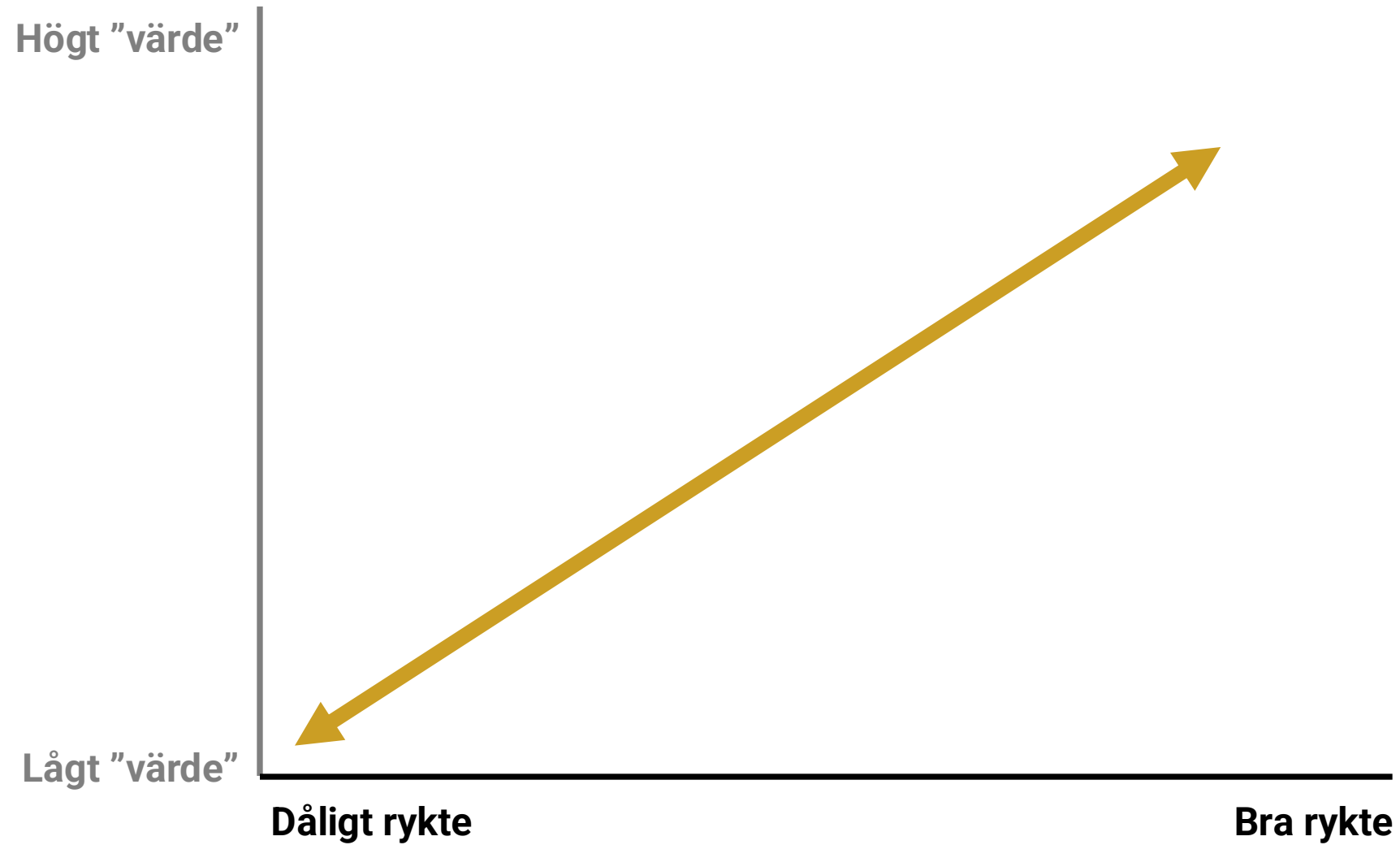
**Elektra**  
EN DEL AV ERKÄNNSLET

# Vad ska folk säga!



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

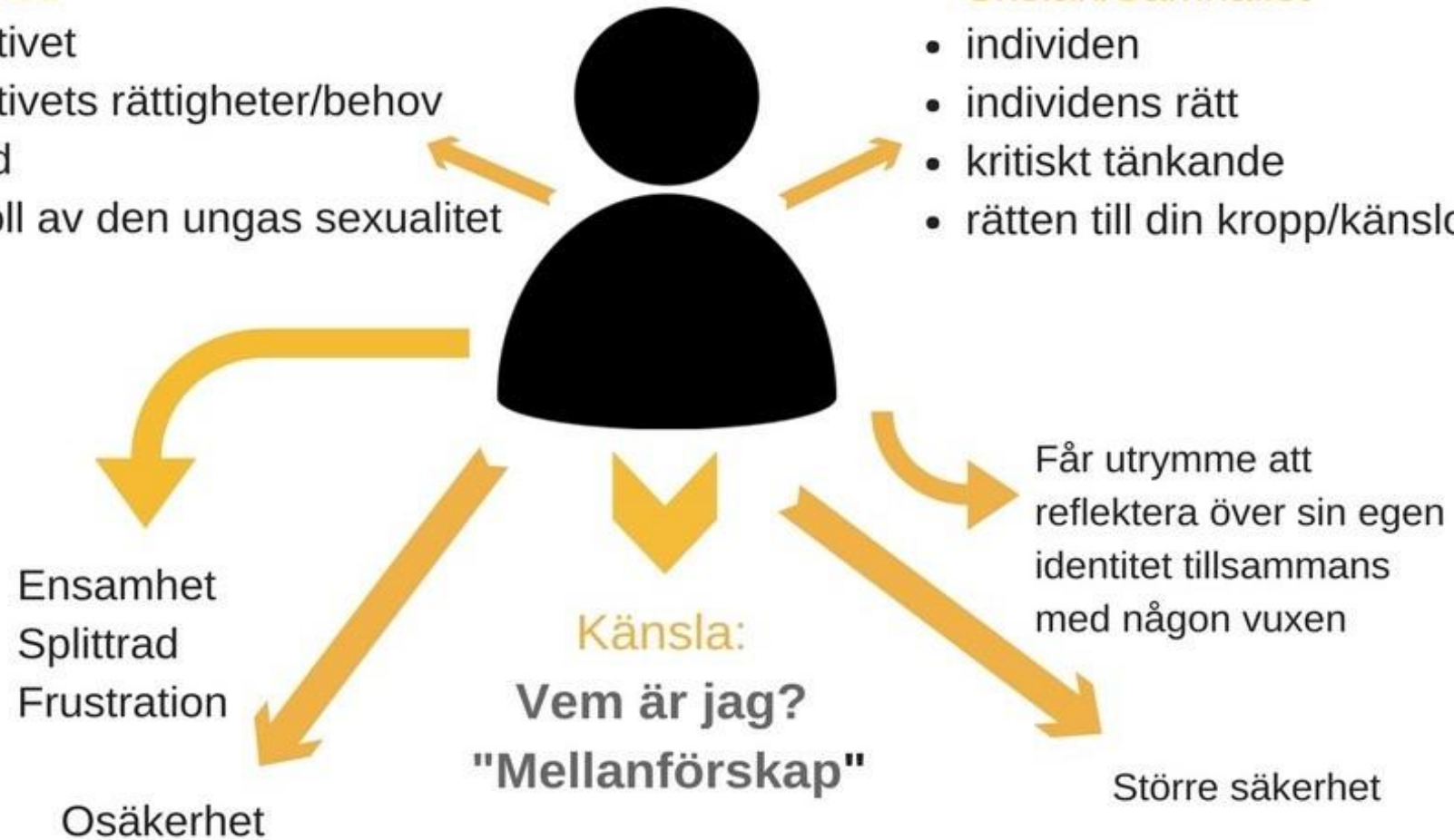
# Dubbla identiteter

- **Hemmet:**

- kollektivet
- kollektivets rättigheter/behov
- lydnad
- kontroll av den ungas sexualitet

- **Skolan/Samhället**

- individen
- individens rätt
- kritiskt tänkande
- rätten till din kropp/känslor





Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Övning

Vilka är de tre viktigaste sakerna  
i ditt liv?



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET





Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Övning - Dilemma

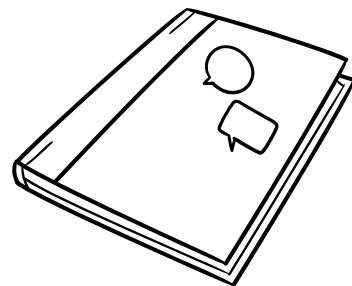
En kompis till dig i klassen behöver din hjälp. Kompisen berättar till dig i förtroende att den har en väldigt begränsat fritid, föräldrarna tar mobilen från den efter en viss tid. Den får inte chatta/smsa eller umgås med sina vänner på helger och kvällar. Personen får inte heller följa med på klassresan ni ska åka på under lovet.



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Var finns det hjälp?



Kuratorer på skolan

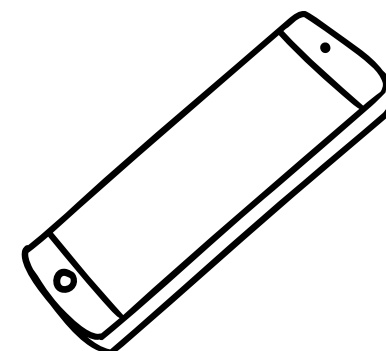
Rädda Barnen – kärleken är fri digital chatt (anonym chatt)

Killar.se (anonym chatt)

Socialtjänsten

Kvinnofridslinje – 020 50 50 50

Polisen 114 14 är det akut ring 112



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Göteborg

Resursteam Heder – instagramkonto:  
[@resursteamheder\\_gbg](https://www.instagram.com/resursteamheder_gbg)

Regionalt stödcentrum heder – 020 34 03 03



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Malmö

Våld och hedersrelaterat förtryck Malmö: 040-34 69 00

Resursteam heder: 0723-712249



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Stockholm

## Origo Stockholm

**Känner du dig kontrollerad av din familj och släkt? Måste du ha koll på dina syskon? Är du orolig över din framtid och utsätts för press?**

Är du 13-26 år och bor i Stockholms län kan du prata med oss – vi är vuxna som förstår och hjälper dig oavsett kön, sexuell läggning, religion eller etnicitet.

Ring oss gratis under vardagar kl 09.00-16.00 på 020-25 30 00 – du behöver inte säga vem du är och samtalet syns inte på telefonräkningen – eller ställ en hemlig fråga här.

## Jobbar du med unga?

För yrkesverksamma har vi öppet:

Vardagar kl 09.00-16.00.

Ring på 08-508 251 20 eller maila Origo@stockholm.se



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

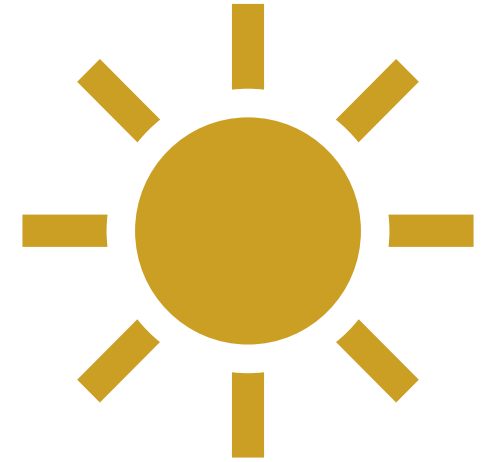
# Glöm inte att ta foto



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Utcheckningsrunda



SOL

Dagens Success  
Dagens Oro  
Dagens Lärdom



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET



# Frågor



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET

# Tack för att ni har lyssnat!



*@elektrafryshuset*

Mail: [elektra@fryshuset.se](mailto:elektra@fryshuset.se)

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CERV. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.



Co-funded by the  
European Union

**Elektra**  
EN DEL AV FRYSHUSET